

Gazeta de Mallorca

CRONICA SETMANAL CASOLANA

Arts y Lletres * Costums * Tráfec e Industria * Noticias * Anuncis y Reclams * de Ciutat y la Pajesia

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

IMPRENTA DEN JUSEP MIR.—Cadena de Cort-11.

Dirigihi sa correspondencia y quesvuya més que s'oferesca.

Demanaui sa tarifa d'Anuncis y Reclams.

Ventatjes a n'es suscriptors.—Ja's sap: avuy en dia, més ven qui més anuncia.

Primera anyada.—Núm. 10.

Palma * 6 de Juny * 1903

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Per tot Mallorca y dins Espanya: tres mesos: 1 PESSETA
Per fora Mallorca: al Estranjer. 1'50
Número corrent: 5 cèntims.—Estantís 0'10
Llibres mallorquins casi regalats.—Suplements gratis a n'es suscriptors.

TRADICIONS Y FANTASIES

NOVES POESIES DEN
MIQUEL COSTA Y LLOBERA
MESTRE EN GAY SABER

D'aquest llibre recent n'hi ha exemplars en venda en aquesta Administració: a 2 pessetes p'es suscriptors de sa GAZETA, y 2'50 p'es qui no sien suscriptors.

Fires y Festes

II

RECAPITOLANT una mica més sobre aquest punt que vàrem en-satà dissapte passat, observarem lo convenient que seria que a ses Festes projectades en obsequi des forastés qu'hajen de veni a veureles, malavetjássem a donarles caràcter y fesomia originals, mostrant en primer terme lo que tenim de propi dins sa nostra roqueta.

Axò de volè imitar ses festes y espectacles que fan p'es continent, sense teni tal volta elements bastants per fé sa retxa tan amunt com altres ciutats de per fora Mallorca, perilla molt fermos caure en ridícol y escalivà per un'altra vegada es forastés qui vénguen.

Batalla de flors! ¿Y ja'n tenim abastament a Mallorca, de flors, per poderles escampà y tirà, a grapades y canastres? Y no val que les fassem d'una altra banda de la mar, tant p'es bons doblés que mos haurien de costà, com per lo musties y pensides qu'arribarien.

Real de la feria! Per bé que fassem, ses nostres costums no son sevillanes ni de molt; y amb axò de real, may podrem arribà a cridà tant s'atenció com aquella capital andalussa. En bon'hora que se destin un punt aon s'hi puguen dexà veure y aplegarshi ses nostres belles y agradoses jovensanes, amb tot es cànterant demunt, a dins casetes o tribunes que vénen a essè com es palcos d'un teatro a la descuberta; y que n'hi haja també de fira de bellesa y d'elegancia, reunida a un punt espayós, per aquells actes y festes qui reclamen ample local y aon la gent de tò y senyoriu s'hi pugua veure y parlarse y ferhi la rua en cotxo, com si fos en es Born; pero no sabem fins a n'aquin punt sia fácil de combinà aquesta condició amb ses demés que reclama un real de la feria.

Jocs forasters! Me referesc a totes aquelles castes de sport que noltros no hem apreses encara prou bé, per ferles-mos propies. Traques de foc y trons y fum y pudó de sofre, que no consisten més que en renou y susto d'infants y gent poruga! Es forasters ja'n ténen ses oreyes y ets uys plens d'aquexes coses y altres consemblants, a dins moltes ciutats qu'han visitades; y com vénen y acudexen aquí, lo que cerquen y desitjen trobà son festes y espectacles que no hajan vists per altres bandes. Y axí, posen esment a mostrarlos costums mallorquines, divertiments mallorquins, arts mallorquines, glories mallorquines,

y tot quant de lo nostro tenim que los pugua essè una novetat agradable.

Una de ses festes més celebrades y que cada any crida més s'atenció y mò més la gent, sol essè es carro de la Beata; encara y tot que a n'es punt aont es arribat ja no més sia una pobra parodia de lo qu'era. ¿Y per que no tornarli s'esplendor y llument que en temps primer tenia, reconstruint sa carrossa triunfal, acompanyantla amb un'altra p'es músics y cantadors, y fent més numerosa y ben vestida sa colcada, sense llevarli es caràcter popular? Axí seria una cosa nova y una nota original, tant p'es metexos ciutadans com per la gent forastera.

Es balls de cossies y cavallets y gigants y nans, es cavalls cotonés, ses àguiles y altres estols de ses nostres viles, serien també per tothom, ben presentats, un'altra nota original y agradable. Tot lo que sia propi y peculiar de ses festes mallorquines, havia d'interessar y parexe en son lloc, encara que ja n'hi haja entre noltros que u ténguen ben per vist.

Quant feren ses altres Fires y Festes, es botigués de Palma no'n quedàren gens satisfets, perque se va cridà y atrèure sa concurrència cap a s'esplana-da de Santa Catalina. Allà s'hi gastàren y enterràren doblés per llarc, amb tuberíes y canonades per durhi es gas: canonades que no han tornat serví y encara hi deuen està enterrades per allà, si no les han trètes. Allà s'hi aglomerava la gent y allà acudia, carreró seguit; mentres s'interior de ciutat romanía des-sert, com un diumenge de capvespre.

Si ara cridam sa concurrència a un sol punt lluny des centro de Palma, succehirà dos doblés de lo meteix. ¿Y no seria estat milló y més avengut procurà repartí la gent, perque trescàs un poc per tot, y arreu trobàs esca y atractiu per firà y per espayà la vista.

No passa d'hora. Convidariem ses principals viles y ciutats de la part forana, y los donariem a cadascuna d'elles una de ses moltes places de Palma, perque allà hi posàssem per son conte trasts y taules y instalacions aon vendre es seus productes. Es sollerics podrien trià sa des Banc de s'Oli; Manacor, per exemple, sa d'En Quadrado; Felanitx sa de Sant Francesc; Inca sa de l'Olivar; Andraig sa de sa Porta de Santa Catalina, etc., etc.; y cada vila a sa séua plassa mostraria y treuria venals es seus productes, exhibiria ses séues costums, donaria a conexe ses séues músiques o xarangues... Y la gent, trescant d'una plassa a un'altra, umpliria y animaria es carrers principals; y es botiguers o industrials d'aquells carrers adornarien ses séues botigues y establiments, amb sa curolla y esperansa de logrà bon despatx y donà surtida a molt de género. Qualque cosa d'axò tendreu reparat que succeyeix a ses fires y mercats de la pagesia. Allà tothom sab a n'aquin punt trobarà es productes de cada vila o llogaret, y allà acudeix a firà de lo que necessita.

Temps enrera, per espay de molts d'anys, feyen sa fira d'el Ram dins sa clasta de Santa Margalida; y allà s'estava sense créxe may. Quant la féren en es carré de la Concepció, sa venta anà amb augment, tant que ses taules s'arribàren a colocá fins a sa font del Sepulcre. Quant la passàren a la Rambla, trasts y taules l'ompliren tota de cap a cap; y ara derrerament, ja no es la Rambla tota sola sa qui está plena y reblida de juguetes, de dátils y vellanes y demés concert del Ram; sino que ses botigues arreu posen es mostradós plens de nines d'uè y de tota casta d'objectes agradables a la gent menuda.

Senyalant y donant a cadascú lloc espayós y avinent aon esposà y vendre y aplegarshi, sa Fira propiament dita crexerà; es pobles contribuirán cadascun per son vent a que arréli dins Palma; en haverhi bones Fires, es segü que ses Festes també u serán; y en essè bones ses Festes y lluídes, acudiran es forastés y la gent pagesa des pla y de la muntanya.

Y apart de tot lo altre, s'es mesté no olvidà que ses Fires y Festes han d'essè motiu d'esplay y alegría per tothom; també es pobrets y desvalguts n'han de gaudí una mica, y lo meteix es devots, y es soldadets, y la gent qui fa feyna de sol a sol; y s'ha de combinà es pla y programa de modo y manera, que en essè passades ses Fires y Festes ningú n'haja quedat esmús; sino que tots, pobres y rics, senyoriu y menestralía, gent ciutadana y gent esterna, en pugua romandrè amb bona boca, y se senti per onsevuya aquesta veu general:

—¡Bé de tot es anat! ¿quant en feym unes altres?

UN VEY XARUC

DE FORA-MALLORCA

Festes a Barcelona.—S'higiene a n'es tranvies.—Crema-dissa d'antiguedats.—Nadadós atrevits.—Un onso gelós.

A Barcelona se son fets amb entusiasme y activitat es preparatius per ses festes organisesades p'es Foment Festival Barcelonés, que segons noticias, ahí meteix havien de comensà.

Son molt de veure es carros artístics apareyats per sa colcada y concurs, a n'es que s'hi presentarán molts d'automòvils d'aquests de formes noves qu'are s'usen; y res tendria d'estrany que s'en dugués es primé prèmi qualche maquinota d'aquestes, si en es Jurat no hi ha una majoría de vertadés artistes.

Lo natural a un concurs de carros artístics seria comensà per no admetrerhi cap automòvil, ja que aquests realment no tenen ni poden teni condicions estètiques de cap casta.

Un altre concurs qu'ha despertat molta curiositat es es de venedores de flòs. Se concedirà un prèmi d'honor a sa més guapa y sa que amb més bon gust se presentará endiumenjada.

Aquest dia si qu'aniran al aire es jovensans per la Rambla de les flòs.

A Madrid una comissió de metjes ha presentat a n'es Govern un projecte de lley sanitaria p'es cotxos de lloguè, tranvies, omnibus y altres carruatjes de servici públic, que tan abandonats y bruts se veuen a moltes bandes.

Apart de sa prohibició de fumà y escupí, que seria ociosa si tenguessen un poc de bona criansa es metexos passatjés, establex altres precaucions respècte de sa ventilació, netedat, formes y dimensions des carruatjes y comportament des que hi vagen dedins, que probablement farán impracticable es reglament, a un país aon es llegendaria sa descortesia des viatjés uns amb sos altres; y no'n parlèm de carrilés, conductós, etcètera.

Lo qu'es si arriba a essè una lley sa netedat de ses deligències, jo vos promet qu'heu faré arribà totduna a ses oreyes d'un deligencié que jo sé, y que no vuy dí qui es.

A Sevilla volien tancà s'altre dia per loco a un comerciant, fadrí veyardo, que tengué es capritxo de cremà a's mitx des camp una colecció riquíssima d'antiguedats que posseia.

Es seus hereus en donaren part, perque el tancassen abans de que fes uy s'herencia. Pero com s'es aclarit es fet, no resulta patí locura de cap casta, sino sa rabia y sa vergonya d'havé estat víctima d'una presa de pel immensa, que vé a essè una estafa més que regulà.

S'història es aquesta:

Prop de Sevilla a sa vorera del Guadalquivir, hey fé construí fa deu o dotze anys una casa magnífica aquell bon senyó, retirat d'es negoci, y desitjós de reposà en mitx des camp de ses fatigues que li havia costat es fé doblés.

Quant tengué sa casa acabada y va essè s'hora de durhi es mobles, quadros, cortinatjes y demés parament, se li va despertà una afició que may havia sentida: sa d'adquirí antiguedats, quadros bons, mobles artístics, y fé de ca-séua un petit musèu tal com li permetia sa séua fortuna.

Com qu'es comers de bacallà y arengades a n'a que havia dedicat tota sa jovintut, no ajuda gens ni mica a desarrollà s'intel·ligencia artística d'un homo, no se volgué fià de sí metex per fé ses compres; sino que va comanà aquesta delicada tasca a un amic séu, pintó, que tenia de lo més bon uy per trià objectes d'art.

S'en anaren tots dos a París, y no vos dic res si en tengueren prest a volè de tot lo que cercaven. Pero per desgracia des pobre bacallané, aquell amic séu el trahía de mala manera, fentli pagà a pes d'òr y com a vertaderes xeripes, objectes trets de qualsevol magatzem de ferro vey; quadros antics fets d'es mes antes, armes roveyades que passaven per havé estat d'en Ba-

yard, plats den Palissy, escultures den Benvenuto Cellini; y una mala fi de ferramalla d'axò que fa tant d'efecte a dins vitrines y damunt arquilles veyes; tot falsificat y tot pagat a més bon preu que si fos bò y autèntic.

Amb tan preciosa càrrega, s'en tornà a Sevilla aquell bon homo tot orgullós y satisfet. Es séu amic se quedà per París, amb s'encàrrec d'enviarli qualsevol cosa se presentàs digna de figurà a tan supèrba colecció.

Quant tot estigué colocat y arreglat, invità a n'ets amics a visità es séus tresors. Un parey n'hi hagué que s'en temeren de s'engan. Qualcun d'ells tengué sa caritat d'avisarlo; y quant se pogué convence de que tot lo que tenia dins ca-séua no valia un parey de cents de duros, haguentni costat més de cent mil, no va fé ni més ni manco que lo que vos he dit: acaramullar-ho tot a's mitx des camp y calarhi fòc.

De s'amic pintó en lloc en saben novelles. Es natural.

Dos nadadós, un francès y un anglès, se son desafiats a veure quin atravesarà en manco temps es bras de mà entre Inglaterra y Fransa.

Son molts es qui u han volgut provà. N'hi ha haguts que hi son quedats y d'altres que s'han feta pò y son tornats arrera o han demanada ajuda a qualche barco que los es passat avinent.

Vat aquí una notícia que escarrufarà a n'ets nadadós de sa Portella, que tenen per una heroicidat s'anà a veure es relloitje de Sant Francesc.

A n'el Parquè Zoològic de Berlin hey ha una pareya d'onsos que tenen cada decap-vespre un estòl de nins y nines a devant sa gabià, que los tiran tròssos des séu benenà.

S'onso, qu'es un poc més vey y més gròs que sa femella, no pot consentí que ningú li fassa afalagadures de cap casta. Fins a n'ets punt de que quant hey ha massa gent, que li fa bulla per ses habilidats que sap fé s'onsa, la fa enfonyà amb quatre arpa-des y se queda remugant devant sa porta fins que sa gent s'en es anada.

Es un cas de gelosia molt particulà; si bé no es raro qu'ets animals sien gelosos, ja que sa gelosia fa fé a ses persones moltes animalades.

Tradicions populars mallorquines

Sa flor de felguera y es dimonis boyets (1)

No sé si n'heu vistès may de felgueres: son unes herbes com abrets, molt gentils, ben verdes, de fuyes entretayades, y se fan a llochets homits.

No les veuen flor may, y la gent diu qu'ets sa dematinada de Sent Juan que floren y granen, y en sortir es sol ja tiren sa llavor.

Per axò canten:

Sa felguera n'es un abre
qui ne té propiedat;
ab una dematinada
n'ha florit y n'ha granat,
n'ha escampada sa llavor.
¡Amor, triau la garrida,
¡Amor, triau la millor!

Axò era que's fadrins altre temps se'n hi anaven aquella diada, ben demati ben demati, allà ont hi havia felgueres, per veure si n'aplegarien gens de llavor d'aquella, perquè deyen que cada gra tornava un dimoni boyet si'l posaven dins un canò de plata.

Y un fadrí qui tengués un dimoni boyet a son manar, se poria fer rotlo de sa coua y ningú hi volia peres.

En es puig de sa font de Son Servera se'n hi fan de felgueres; y ja'u crech qu'al-

(1) M'ho contaren el sen Juan Vives, Gosti, mestre Monserrat Quetgles y na Bet Llodrana, Quelona, de Son Servera.

tre temps tots es fadrins serverins sa dematinada de Sent Juan cap a cercar sa ditxosa llavor.

Però sa felguera es una planta molt traidora: fa son, y sobre tot en fa sa flor com se bada, y més encara sa llavor com se congria.

Y heu de pensar y creure que's fadrins se plantaven devant ses felgueres, esperant que se badassen ses flors y cayguessen ses llevors per aplegarles; però, sense temersen, quedaven més adormits qu'una rabassa.

Y com badaven els ulls, ja era's sol alt, y de ses flors ni de ses llevors ja no'n cantaven galls ni galines.

Ells, per prevenir es cas, be hi posaven mocadors estesos devall, per que ses llavorettes hi caiguessen demunt, y les hi trobassen en despertarse.

Però ses grans traidores, com queyen, foradaven es mocador y se fonien just gotes d'aygo en es sol; y aquells biduins, com badaven els uys no més trobaven es mocadors foradats.

Fins y tot, en lloch de mocadors, hi posaven reyes, per que no los ho poguessen foradar.

Però que? Ell en pegar demunt ses reyes, ses polissardes de llevors rebotien, y, bona nit cent sous, no les veyen pus, com si haguessen tengut fullet.

Es fadrins estaven rabiosos com veyen axò, y s'hi serien tornats ab ses dents a ses felgueres; però lo qu'ells deyen:

—Si les tayam, sí que hi arribarem manco a ses llevors.

Y cada any ¡hala a n'ets puig de sa font! y sempre se'n havien de tornar axí com hi eren anats.

Es senyor de Sa Gruta, possessió de Manacor, entre's port y Son Servera, que si bé casat, era més capverjo que's fadrins, y que allà ont la pegava feya maig, se passà pes cap un any d'anarhi sa dematinada de Sent Juan a n'ets puig de sa font a veure si l'asoliria a sa ditxosa llavor de felguera per tenir un parey de dimonis boyets que li aydassen a fer capbuytades y betlendines.

Y ¿que fa ell? En lloch d'anarsenhi ab un mocador o una reya, s'en du un canonet de plata, y s'asseu baix d'un parey de felgueres, ab una gerra d'aygo devora.

En temerse que li venia gens de son, zas se tirava un raig d'aygo per sa cara, y romanía ben desxondit; y, en tornarse témer de res, zas! un altre bona timborinada devers els uys.

Ja'u crech que no los se dexà aclucar!

A trench d'aua se badaren ses flors d'aquelles felgueres, y es senyor destapa es canonet de plata que duya, y ja es partit a parar, a fi de que, en caure ses llevors, hi pegassen de dins.

Al punt es sol, balla qui balla, porque es día de Sent Juan, si no'u sabeu, fa aquesta endemesa quant surt, ydò ballant ballant, guaytà una micoya ab so primer bot, y, ja'u crech, al acte totes ses llevors cauen de ses felgueres.

Es senyor, maldement li hagués agarrotat una són rabiosa qu'el roegava y, fort y no't mogues, li volia tancar els uys, va esser prou valent per aguantar desxondit, baix de ses felgueres, parant ab so canonet de plata, y tengué la bona sort que dues llevorettes pegassen dins es canonet.

Encara no hi foren, com ja varen esser tornades dos dimonis boyets lo més etxerevits, que, si's senyor no tapa tan aviat, rebotexen de dins es canó y li fan sis cucaveles demunt es cap des nas y altres coses pitjós.

Però tengué tranch de tapar ben tapat ab un tap de suro y un escapoló de pell de ca, fermada ab un cordó de seda, y ¡cap a sa Gruta falta gent!

P'es camí be'n va fer de promeses que no'l mostraria a ningú a n'ets canonet, n'in-

resaría; però, com arribá, es cor li ballava de s'alegría, y no pogué detenirse: tot le-hi contà a sa senyora, qu'era un paner foradat, una trech-a-trech que tot ho volia sebre, y no estava bona en no aficar es nas per tot.

Bé li comaná, quant se'n anava a dormir, després de berenat (perque no hi veyia de son de sa mala nit passada), que per amor de Deu no obrís es canonet; bé le hi va prometre y redeprometre ella que no l'obriria.

Però ¿que?

Ell encara no havia aclucats els uys, com ella ja estigué abordada a n'ets tap des canonet.

Gich... el destapa, y surten tot d'una com a bales, es dos dimonis boyets.

Y allà, n'hauria vists de bots y xecalines y enfuytes y cucaveles y salts mortals.

Y no s'aturavan de cridar ab uns crits qu'axordavan:

—¡Donaumós feyna! ¡donaumós feyna!... ¡Depressa!... o sino, vos tomam ses cases!... ¡feyna! ¡feyna! ¡feyna!

Ab aquell telesbestaix es senyor se des-pert.

Veü qu'ets joch pintava brut, y per llevar-se aquells llocifers de devant, que ja se penedia d'esser anat a cercarlos, diu:

—No res, duysme dins sa cova de s'aujub sa font des molins ab una calçada, a veure si axí tendrem aygo a voler.

Antoni Me ALCOVER Pre.

(Acabarà dissapte qui vé)

Lleys del mon

Vé que en es fons de la mà

Una alatxeta o raboua
Tranquila es séu niuet coua
Ben compostet dins s'algå;

Y com es pexons son nats
Qu'encara no néden gaire,
Vé un anfós o vé un gatvaire
Y prest los s'ha empassolats.

Aquest exemple que't pòs
El te dic en so sentit
De que per tot es peix gròs
Sempre se menja es petit.

Axò que passa dins mà,
També meteix passa en terra:
Casi tothom está en guerra
Y s'avorreix, a matà.

Es fuyta sa germandat
Y sa pau s'es abolida
Y ets homos, tota la vida,
Estan com es ca y es gat.

Creume: no té espina ni òs,
Amic, lo qu'ara t'he dit,
Y es: que en el món es peix gròs
Sempre se menja es petit.

Y sino, mira: vé un pobre
Y ha d'anà de tribunals;
En caure en mans de curials,
Dignes qu'ha feta bona obra.

Tendrá tota sa rahó,
Y encara que trobi amic,
Si es séu contrari es més ric,
Ja'l durà a s'afolladò.

Per ell no hi haurà repòs,
Pau ni sossec: está escrit
Que en aquest mon es peix gròs
Sempre se menja es petit.

Vé qu'han de donà un empleo:

El pretén un malanat,
Y un subjecte acomodat
També'l vol, just per recreo.

Un l'ha mesté com es pa;
S'altre no'n passa fretura:
¿Sabs qui tendrá sa ventura?
No s'es menesté esplicà.

Es pobre roman amb s'òs,
Y amb sa carn s'afavorit:
Ja t'ho dic jo qu'es peix gròs
Sempre se menja es petit.

Veürás qu'un menestralet
Que té dòna y set infants
Aplega uns quants parroquians
A forsa de trabay net.

Y un qu'está gras, perdent-hi,
Sols per donarli mal flato
Los fa feyna més barato,
Just per sostreurelos-hi.

No l'enternexen es plòs
De s'infant escarransit:
Es cas está en que es peix gròs
Sempre se menja es petit.

Vé un patró, y amb so llautet
Fa es comèrs de cabotatge,
Y amb un y un altre viatge
Guanya qualque dobleret.

Fatigues passa y suors
Que a n'ets més llèsts los espanten...
Y es milló día li planten
Una línea de vapors.

Cosí'n Tèm roman enclòs
Y ¡ganancia, bona nit!
Veritat es qu'es peix gròs
Per tot se menja es petit.

Repara un soldat senzill
Es día qu'entra en batalla;
No tem bales ni metralla
Y afronta tot es perill.

Mentre es soldat roman bort,
Es majó, fugint de bales,
S'en va a trepitjà ses sales
D'ets Ministeri, a la cort.

No faltarà qui propòs
Darli una creu... —Concedit!
Lo de per tot: que es peix gròs
Sempre se menja es petit.

Vé que hi ha revolució
Y es poble creu qui'l predica,
Y vida y pau sacrificia
Per un qui's diu redentó.

¿Y aquells qu'havien cridat
Qu'ajudà es poble volien
Y que a tot'hora s'omplien
Sa boca de llibertat?...
Cadascun amb un bon mòs
De torró s'es amansit:
Y lo de sempre: es peix gròs
Per tot se menja es petit.

Si téns un geni qui's fon
De veure aquestes passades,
Amic, creume, no t'hi enfades;
Qu'axò son ses lleys del mon.

Y el món, ja u veus, no va a mà
D'endressà molt es camí:
Axí u hem trobat... y axí
També u haurem de dexà.
¿Qu'en aclarirem si't pòs
De mal humò y entristit?
¡No té remey: es peix gròs
Sempre se menja es petit!

UN CANSONÉ JUBILAT

Orfeó Mallorquí

Diurne passat era es quart aniversari de sa fundació d'aquella societat coral; y per celebrarlo va dedicà a n'ets seus protectors un concèrt, no tant sols per prova y demostració d'agraiment, sino per donà a conexe lo qu'havien estudiat es coristes en tot lo que va d'enguany.

Molt d'aplaudí eren com veim es motius que feren reüní damunt ses taules des Principal a n'ets orfeonistes, y per forsa havien de atreure envers d'ells s'indulgencia galant des públic, sempre solicitada y desitjada p'ets artistes.

Animats y confiats amb aquesta idea, comensaren sa primera part des programa amb un Himne al Estandart, compost per D. Andreu Gelabert, que agradá y va essé molt aplaudit. S'Himne es una composició senzilla y molt discreta, en perfecta consonancia amb s'Orfeó qui la canta, y que no dexa veure, com altres obres d'aquesta casta, qu'ets seus autors hajen volgut fé més de lo que sabien.

Igualment foren aplaudides ses demés pesses de sa primera part: Pregaria, den Cañellas; Marina, den Gelabert; Vou-veri-vou, den Binimelis; Vespere y mati y Repòs del vespere, den Capllonch; y s'Hivernença, den Noguera.

Ses dues pesses den Capllonch son molt originals y agradables, sa primera més que s'altra, judicant per sa primera audició. A sa segona, ja sia per lo difícil d'entoná qu'ets, ja porque no la tenguessen ben ensinada, mos va pareixe que no la deyen amb completa seguredat, especialment es tenors. Igual efecte, encara que molt més

dèbil, mos va fé qualque altra pessa de sa primera part.

Sa segona estava composta per dues obres den Perossi y un motet den Victoria, O vos omnes, que com més se sent més encatava.

Sa tercera part, sa que agrada més, comensá amb dues cansons den Morera, que les digueren bé ferm y los ho aplaudiren. Llavo dues den Mas y Serracant, sa primera, Lo Rossinyol, molt hermosa y molt ben dita; s'altra, La Filadora, més agradable a n'es públic, que les aplaudí fent repetí sa segona.

Axi meteix digueren bé ses dues den Grieg, Virolay d'amor y ¡Bona mèula! essent repetida en part sa darrera. Pero sa més hermosa de totes, sa que cantaren milló, a n'es nostro entendre, va essé Mort del Escolá, den Nicolau, també feta repetí amb grans mansalletes.

Per final s'Alborada gallega, den Veiga. En general, es cantors de s'Orfeo se coneix qu'estudien y están plens de bona voluntat. Si no fan més no es per falta de desitx ni de bones disposicions, sino per falta d'una direcció conscient y experta. Dirigi un orfeo es tasca bastant més difícil que doná lliçons de solfex.

Y com que ben mirat lo que son y lo que fan es coristes de s'Orfeo Mallorquí heu deuen a Don Andreu Gelabert, no se poden quexá si per causa d'ell no fan qualque cosa més. Axó no es cap censura, sino una observació, que no fariem si creguésem que havia de mortificá a qualqu.

Vajin endavant y estudien ets orfeonistes, y ja veurem si d'aquí a l'any qui ve fan fals progressos que passin davant a n'es millós orfeons, com de tot bon có los ho desitjam.

A. BORDÓ

Fuyes y Brots d'Historia mallorquina

1348.—Juny, 7.—Entrá de Governador de Mallorca, com a lloctinent del Rey En Pere IV d'Aragó, el famós Gilabert de Centelles. Tenia senyales de sóu setcentes lliures cad'any.

1487.—Juny, 5.—Se pagá a n'es botxí lo qu'havia costat s'execució d'un homo, condemnat a mort, per haverse casat dues vegades, encara que no s'era aplegat carnalment amb sa segona dona. Se'l condemná a essé trét a la vergonya, amb sa llengo clavada.

1491.—Juny, 3.—Auto de fe contra alguns hereges y renegats. En cremaren quatre en carn y ós, y quinze en estátua.—Ademés, en tal dia matáren un homo, tayanli primé es puny y penjanlo després, per havé pegades algunes bastonades a sa cara d'una Mare de Deu de l'iglesia de Fornalutx; y en féren está un altre durant una hora en es Costell des Moll, per havé fet fals testimoni.

1551.—Juny, 9.—Edicte privant es notaris d'usá a ses escritures es titol de Notari Apostòlic.—Altre edicte se fé es meteix dia, contra es qui havien llevades ses armes reals de demunt ses portes de s'Escrivanía del Palau.

1651.—Juny, 5 y 6.—D'orde y manament del Sr. Virrey, el Dr. Armella jutje de l'Audiencia, amb uns quants asgotzins y ministres va regonexe ses cases des canonge Togores, comte d'Ayamans, canonge Desclapés, Vicari General Cotoner y Doctor Morro, per capturarlos y embarcarlos.

1655.—Juny, 7.—D'orde del Virrey capturáren D. Francisc Cotoner y el tancáren dins sa Torre del Anzel. Sa causa de posarlo pres va essé per que no era anat a visitá aquella autoritat a sa séua arribada. Més envant el s'en dugueren a Valencia, segons un'orde venguda de Madrid.

1722.—Juny, 13.—Aquest any se celebrá per primera vegada com a festa de precepte sa de Sant Antoni de Padua. Féren funció molt solemne dins St. Francisc, adornat l'esglesia y es claustres amb molta endomassada y lluminaries.

1750.—Juny, 6.—En mitx des gran bull que hi havia entre lulistes y marrells, dos d'aquests féreu trossos una imatge del B. Ramon, que estava demunt sa porta de s'Estudi General; n'agafáren un des dos y el tancáren dins sa presó del Palau. Aquella irreverencia dugué coua, y ben llarga.

CRONICA CIUTADANA

Camp d'esperimentació.—Es President de sa Diputació, D. Pep Socías y Gradolí, s'es encarinat ferm a n'es paréxe amb s'idea d'establí a prop de Ciutat un camp d'esperimentació agrícola.

Prefereix axó a n'es primitiu projecte de creá una Granja esperimental, segons ses indicacions de D. Pere Martínez, per que creu que no convé arriscarse a trèure es pèus fora des llensol,

adoptant projectes difícilment compaginables amb sos nostros recursos.

Lo que desitja es President de sa Diputació, y axí heu va proposá a una de ses derrerres sessions, es fé una provatura de camp esperimental.

Sa Comissió Provincial estudia es projecte, que per lo útil que resultaría a n'es nostros agricultós voldriem veure prest realisat.

Societat de Concerts.—S'ha parlat aquests dies de sa fundació d'una societat artística, que tenguent per principal objècte es foment de sa bona música a Mallorca, per mèdi de concèrts orquestals, de càmera o vocals, no per axó se limita a s'art musical, sino que admètria dins es seu programa tota casta de manifestacions artístiques y intelctuals.

Com que sa Societat no existeix encara oficialment, no podem entrá en detalls referent a n'es projectes des qui la funden. Pero mos unim amb totes ses nostros forses a una ideá tan culta y tan hermosa y voldriem que tot anás de lo més llis p'es séus iniciadós.

Axi meteix creim molt acertat lo que diu l'Ultima Hora respècte a sa conveniencia d'unirse a sa societat indicada es qui no fa gayre temps anaven darrera fundá un Circulo de Belles Arts.

Instalacions elèctriques.—De cada día augmenten ses llistes d'abonats a s'alumbrat elèctric, tant a una societat com a s'altre.

Sa Agrícola Industrial Balear ha presentat darrerament una instancia a n'es Govern Civil demanant ses autorisacions necessaries per dú s'alumbrat a n'ets Hostalets, a la Soledat y a ca'n Capes.

Axó dona a entendre que s'electricitat se va fent popular. A alguns pobles l'han instalada abans que a Palma, y a altres la demanen amb molta de curolla; com suceyex are a Lluchmajor, que se tracta de ferhi arribá es cables d'una de ses companyies ciutadanes, y si ja no s'es resolt es per causa de ses disputes entre es partidaris de s'Ahlemyer y es de s'Agrícola.

Un concurs d'instalacions entre ses dues societat, per ses Fires y Festes, podria doná bon resultat; ja que los serviria de reclam y facilitaria a n'es públic es podé triá amb acèrt sa companyia que li agradá més.

Companyia Catalana.—S'es anunciada sa venguda a n'es Teatro Principal d'una companyia de comedia catalana composta per actors des Romea de Barcelona.

Han de fé deu funcions, comensant avuy vespre, si no hi ha hagut cap entrebanc.

Figuren a n'es repertori Lo Ferrer de Tall, La Dida, Batalla de Reines, Llibertat, Els Focs florals de Camprosa, y altres obres escuides des teatro catalá.

Viatjes y pillets.—Molts d'inglesos y francesos han trescat aquesta setmana per dins Ciutat, arribats de Marsella alguns d'ells amb so vapor Bastiais, y ets altres, més d'un centená, passatjes des Panamá, de passada cap a Algé.

Com suceyex sempre que va per dins Ciutat un forasté d'aquests que se fan mirá amb s'aire y es vestit, guardes d'atlots los seguexen per on se vuya vajen donantlos pobre ideá de sa malcriadesa y abandono que hi ha encara a Ciutat entre ets atlots de p'es carré.

D'aquests excursionistes n'hi ha haguts que son partits cap a Valldemossa o a Manacor y Artá, y altres ja están allotjats a n'es Gran Hotel esperant qu'es temps se componga per fé bones passatjades per Mallorca y aná a yeure lo més notable.

Aré que ve es bon temps, are que comensen a acudí es viatjes del Nort a n'es pobles meridionals—no mos cansarém de repetirho—seria convenient doná més impuls a s'industria des forasté, a s'art detréurerne profit de tota aquesta gent rica y plena que corre mon; no explotantlos indignament, com fan per moltes parts, sino fentlos agradable sa séua estada a Mallorca, donantlos tota casta de facilidats per viure aquí sense anyorá altres pobles a on s'hi hajen campat bé, procurant que quedin amb ganes de torná y en fassen vení d'altres.

Si es públic se fes carréc de lo que suposa per Mallorca (beneficis materials apart) sa venguda de forastés, ja es ben cèrt y segú que n'hi posaria d'esment en tractarlos bé per no escallivarlos.

Rebut y agrahit.—D. Pere Sureda mos ha enviades unes botelletes de mostra d'un licor de nova fabricació, qu'anomena Licor Pompó.

L'hem tastat y el trobam molt bó y creim que se pot compará, sense desventatja, a n'es licors forastés de sa metexa casta, Benedictine o Chartreuse, encare que surt molt més barato.

Mos alegrem de sa creació d'aquesta nova industria mallorquina y agrahim s'obsèqui a n'es fabricant.

Gazeta Religiosa

Sants y festes de la setmana entrant Avuy dissapte 6: St. Norbert bisbe y Sta. Cándida mr.—Tèmpora.

Demá DIUMENGE 7: La Santissima Trinidad. (Festa a Miramar de Valldemossa.)

Dilluns 8: S. Medart y S. Salustiá cfr.

Dimars 9: S. Maximí y S. Feliciá mrs.

Dimecres 10: Sta. Margalida reina d'Escocia. (Pla de sa Lluna.)

Dijous 11: Festa del CORPUS CHRISTI y S. Félix, mr.

Divenres 12: St. Onofre hermitá y S. Juan de Sahagun.

Dissapte 13: St. Antoni de Padua cfr.

Corantheses

Seguexen avuy y acaben demá diumenge en el Socós, a n'el Sant Crist y a S. Nicolau de Tolentí.

Dies 8, 9 y 10: a la Missió, a n'el B. Gabriel Perboyre.

Altres funcions

Divenres 12: festa del Corpus, a Sta. Eularia. Dissapte 13: id. id. a Sta. Creu.

Libres mallorquins casi regalats. Repassau bé sa llista, aquí en aquesta plana, amb nous titols y aumentes, de setmana en setmana.—Se van agotant a tota vela; y si vos torbau, ja no hi sereu a temps.

De la Pagesia

Manacor.—Feys temps que no s'erén celebrades amb tant de llumit ses Corantheses a n'el Sant Cristo de Manacor. Sa bona fortuna de tení aquí a l'Ilm. Senyor Bisbe, que va oficiá diumenge de mitx pontifical, ha afegit solemniat a ses funcions d'esglesia. Es sermó el va fé el pare Fornés, frare franciscá, sobre es sufriments y penes del mon, que sols en Jesucrist poden trobá remey. Es decapvespre se cantá un trisagi amb orquesta.

Dilluns en es Colégi de la Puresa hey hagué sa repartició des préms a ses alumnes que los havien guanyats en ets examens. Una de ses nines més petites, molt airosa y desinvolta, saludá a ses monjes en nom de totes ses companyeres y doná s'enhorabona a ses premiades.

S'esperansa de qu'enguany tendriem una bona anyada, ha crescuda amb s'aigo d'aquests dies, qu'era ben necessaria ja a un parey de punts d'aquest terme. En camvi es ploure ha llevada animació a sa fira, a sa que hi es venguda manco gent qu'ets altres anys.—C.

Derrerries

—Francinayna! Son les nou y encara jéus. ¿Qu'es axó? May s'es vista una criada més pererosa. ¿Per que no t'axecas?

—Senyora, vosté ahí quant me va prendre per criada me digué que me daría dos duros cada més mantenguda y roba neta y que ademés me vestiria. Per axó es que no me som axecada: per que l'esperava a vosté que me vengués á vesti.

—¿Vos que tocau cap esturment?—Demanaren a un subjecte.

—Per servirlo—respongué.

—Y s'esturment que tocau qu'es de vent o de cordá?

—De corda.

—Y quin es.

—Foy, som escolá y toc sa campana de la parroquia.

Correspondencia Administrativa

P. R. (Bilbao).—Estau segú que vos enviam puntualment sa GAZETA, ben faxada y ben dirigida. Si no la rebeu o la rebeu amb retrás, no es falta nostra. Es vostro cunyat ja hu sab.

F. C. (Sta. Maria).—Mos convé sebre si a n'ets exemplars de sa GAZETA que vos enviam cada dissapte los repartiu tois o no, per fé es nostros contes. Feys una passada per aquesta Administració o enviaumoshu a di. ¿Costa tan poc!...

P. P. H. (Felanitx).—Sant homo, podriem havé avisat abans, pe' sa poca pena que vos havia de

costá. Més de dos mesos fá que rebeu sa GAZETA y fins are no vos ha vengut be posá es Devuelvase a sa faxa? ¡Per amor de Deu, un poc més de consideració!

Llibres mallorquins

casi regalats!

L'han ben aprofitada molts de suscriptors afectats de sa nostra literatura, a s'avinentesa que los várem oferí aquest mes passat, d'adquiri bons llibres mallorquins a uns préus tan reduits, que may eren estats tan ventatjosos com ara.

D'aquí y de per fora Mallorca mos n'han fetatal demanadissa des llibres anunciats, que d'alguns (com de s'Historia de la Casa Real de Mallorca, es tomet de Recorts y Esperances, es de Et Trovador Mallorquin y s'Album Artístic de Mallorca) ja no'n roman ni un exemplar.

En vista d'axó, y desitjosos de seguí facilitant s'adquisició y lectura de bons llibres mallorquins, hem cercat y lograt aumentá encara més sa llista de titols; y axí ampliam y repetim en benefici vostro sa siguent oferta.

Tots es qui sien suscriptors de sa GAZETA DE MALLORCA o s'hi suscriguen durant aquest mes de Juny, poden adquiri a sa nostra Administració exemplars des llibres que seguexen:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes items like 'POESIES en mallorquí popular', 'Lo JOGLAR DE MALLORCA', 'POETAS BALEARES', etc.

Que més voleu? ¿Haurieu cregut may veure tal baratura de llibres, a tan ventatjós preu?... A s'Administració de sa GAZETA DE MALLORCA los podeu adquiri, si hi sou a temps, abans d'acabá aquest mes de Juny.

Amb tal rebaxa, sa suscripció (1 pesseta per trimestre) vos vé a sorti de franc.

Advertisement for 'POESIES den Thomas Forteza y Cortés' with decorative border and details about the publication.

ALS SENYORS METGES

DIALYSÉS GOLAZ

MEDICAMENTS VEGETALS

GRANDIOS ÈXIT

S'ENVIAN ELS FOLLETINS DE FRANCO

ESCRIVINT A

J. ALDRICH G. { SANT PAU, 47
BARCELONA

TEATRO MALLORQUÍ

ELS MOLTS ANYS A D. METROBI

ES CORDÓ DE LA VILA MESTRE FORNARI

ELS GLOSADORS D'ALTRE TEMPS-ES CALSONS DE MESTRE LLUCH

SA PLAGUETA DES LLOGUÉS ES BAUL DE MADÓ BANAUÀ

ELS DOS MESTRES DE FUSTER

y altres pèsses dramàtiques mallorquines, les trobareu a sa tenda den Mir-Cadena de Cort, número 11.

GRAN TALLER

d'Escultura Religiosa

JUSEP QUIXAL

Villarroel, 50.—BARCELONA.

Especialitat en imatges de fusta per esglésies. En aquest acreditat taller se treballa indistintament es bronzo, es marbre, sa pedra y sa fusta, construintse estatuaria monumental, tot de bon gust artistic i en condicions molt ventajoses. S'envien notes de preus, presupuestos y dibuxos gratis.—Ventes en gros y a la menuda.

LA CASA SOLICITA REPRESENTANTS

La Roqueta

FÀBRICA DE CERÀMICA ARTÍSTICA

qu'ha feta renèze sa

MARQUINA MALLORQUINA DE LLAMBREIS METÀLICS

S'hi fan reproduccions de qualsevol exemplar d'algun mèrit y bellesa que se troben en aquesta illa; lo metex que objectes decoratius d'esquirit gust: columnes, jèrros y tèsrs per flors, jardineres, bustos moderns y variades figures modernistes.

Admet encàrrecs per fé anuncis de ratjoles, decoració de frontis, fatxadés y habitacions, y tot lo demés que correspón a n'aquest ram.

Tenda y despatz de LA ROQUETA

Carrer de Sant Miquel, n.º 27 y 29

FÀBRICA: a Son Espanyolet

Perruqueria

SALÓ den LLUC ARBONA: a s'antiga plassa de ses Copinyes (ara de

Antoni Maura.) Higiénic y econòmic servey d'afeitá, fé la barba y tayá cabeyes, amb maquineta o tisora.—Perruques y postissos de tota casta, a gust y comodo de cada qual.

També hi trobareu pica de banys d'aigo dolça, freda, teba o calenta, si en está ja afeytats o tosos, vos voleu fé una rabetjada per tot el còs, que vos dexarà nets com una plata. Cada bany, una pesseta, amb llenzol pelut, per exugá.—¡Benhaja sa netedat, per está una persona bona y sana!

SALÓ DEN LLUC

COPINYES (Antoni Maura) n.º 14.

Calçats de moda

Esmerada confecció

SABATERIA RATIER

Carré de sa Cadena de Cort, 7 y 9.

Venta de tabacs y efectes timbrats

FERRO-CARRILS DE MALLORCA

Servey de trens de passatjers

De Palma a Manacor y Felanitx: a les 7:40 des matí; a les 2 y a les 6:25 des capvespre.

De Palma a Sa Pobla: 7:40 dematí; 2:30 y 6:25 de capvespre.

De Manacor a Palma: 4 y 6:30 dematí, y 5:15 de capvespre.

De Manacor a Felanitx y Sa Pobla: 6:30 dematí y 5:15 de capvespre.

De Felanitx a Palma, Manacor y Sa Pobla: 6:40 dematí; 12:15 y 5:25 de capvespre.

De Sa Pobla a Palma, Manacor y Felanitx: 6:55 dematí; 1 y 5:25 de capvespre.

CORRÈUS AL INTERIOR

Surten cada día en diligencia, per casi totes ses viles aon no hi passa es tren, devés les 2 des capvespre. Arriben a ciutat entre 7 y 8 des matí.

VAPORS-CORRÈUS

Parteixen de Palma

A Barcelona: dimars, dijous y divèrnes: a les 6 de capvespre (directes) y diumenges a les 5 id. (via d'Alcudia).

A Valencia: dimecres a les 9 de matí.

A Alicante: dissapte a les 6 de capvespre.

A Eivissa: dilluns a les 10 de matí, dimecres a les 9 id. y dissapte a les 6 de capvespre.

A Mahó: dimars a les 6 de capvespre (directe) y dimecres a les 2 id. (via Alcudia).

Arriben a Palma

De Barcelona: dilluns, dimecres y dissapte, a les 7 de matí (directe) y dijous a les 9 id. (via d'Alcudia)

De Valencia: divèrnes a les 10 de matí.

D'Alicant: dimars a les 6 de matí.

D'Eivissa: dimars a les 6 de matí; dijous a les 2 de capvespre y divèrnes a les 9 de matí.

De Mahó: dilluns a les 9 de matí (via d'Alcudia) y dimars a les 6 de matí (directe).

DROGUERIA Y FERRETERIA

de Miquel Bestard

(Plassa de sa Cortera, 2 y 4 — carré de s'Esparteria, 1 y 3.)

En aquest establiment s'hi trobará la mayna de Drogues y Productes químics de tota casta.—Eynes per fusters, ferrers y demés menestrals.—Tota classe d'estopades, amiantos y demés útils per màquines de vapor.—Desincrustant marca «EXCELSIOR» únic d'admirables resultats, per no permetre gens ni mica d'incrustació a ses calderes de vapor.—Representació en aquesta provincia, de sa companyia UNIO ESPANYOLA D'ESPLOSIUS: de ses noves CAXES REGISTRADORES, y de sa casa WEYRAT GERMANS, horticultors y floricultors de Valencia.

CORTERA, 2-4. — ESPARTERIA, 1-3.

CASA GRANDIA

Hospedatje per Revds. Sacerdots y demés persones catòliques.—Beremar, dinar y sopar: 3 pessetes diaries. S'hi admèten hostes permanents.—Carrer de Banys

Nous, 12, según pis, 2.ª porta.—BARCELONA.

Tintoreria Parisenca

den FRANCESC MARTY

JAUME II, 55 (carré des Bastaxos)

CASA FUNDADA L'ANY 1874

Se rénten y tinen de qualsevol color tota casta de robes y vestits, tant si son de seda com de llana, mesclés, y fins y tot teles de cotó, sense haverles de desfè ni descofi.

Negres per dòls, dins 24 hores. No pèrden may.

Tota quanta feyna se fa a la casa, va garantida.

Blanqueig, amb gas sulfurós, de flassades, franelles y tota casta de roba blanca: única manera de no trobarles roegades d'arnes.

També s'hi rissen y tinen plomes, y s'hi netetjen guants, sombrilles, mantes, randes y corinatges. S'hi tinen impermeables.

Amb una paraula: tota casta de feyna des ram de tintoreria.

Gran baratura de preus

JAUME II, 55 (BASTAXOS)

Pis per llogá

N'hi ha un, molt espayós, en es carré des Sindicat (Capelleria) n.º 120: té un teatret amb algunes decoracions y moblatje de cadires y bancs, y al tres habitacions propies per posarhi taules de billar-cuyna y dormitoris.—També están per llogá uns estudis (entresuelos) dins s'entrada n.º 124 d'aquell carré: ténen estable per una bestia y illoc per carnatje.—Allá metex vos ne darán raó.

Vinblanc claret: Classe fina, selecta, a mitja pesseta es litro.—Unió, 53, (entre es Mercat y es Born)

LA VINYA

DIBUX — Gran surtit de tota classe d'articles per dibuix. Género de primera calidat.—J. Mir.—Cadena, 11.

TRAMVIA DE PALMA A PORTO-PI

De sa Plassa den Coll y de la Glorieta, desde les 5 y mitja des matí fins a les 9 des vespre, surt un cotxo cada 15 minuts.

De Porto-Pi a Ciutat, de les 5 des matí fins a les 8:50 des vespre partexen dos cotxos cada 15 minuts.

Tot es trajecte: 25 cént. Al Terreno, 15 id. A Sta. Catalina, 10 id. Entre estacions, 10 id.

SERVICI TELEGRÁFIC PROVINCIAL

Estació uberta a totes hores: sa de Palma no més.

Estacions ubertes de día: Mahó, Ciutadella, Eivissa y Sóller.

De servici limitat (9 a 12 matí y 2 a 7 capvespre): Alcudia, Artá, Felanitx, Inca, Manacor, Andraig, Sóller y sa d'Alaor (Menorca).

Semáforo: Bajoli (Menorca).

PAPERS quadriculats Whatman, Canson, Ingc, vegetal, ferro-prussiat y altres, tots de bona classe. Imprenta y Papereria den J. Mir.—Cadena de Cort, número 11.

LLIBRES LULIANS

manuscrits o estampats: com més antics millós.—Tots es qui'n tenguen y s'en vulguen desic, que los duguen en aquesta Administració de sa GAZETA DE MALLORCA, amb nota de preu. Tendrán preferencia es manuscrits, sobre tot si son demunt plegami.

Si anau derrera trabays d'imprenta garrits y primorosos, no tenui més que encarregarlos a sa imprenta de sa GAZETA DE MALLORCA, Cadena de Cort, número 11, y quedareu ben servits.

Articles de pell moderns y de classe superior, ja sien tarjeters, carteres, portagués, sigarres, etc., etc., hermosos y ferm y de profit, s'en ha rebuda una bona remesa a sa tenda den Mir.—Administració de sa GAZETA-Cadena de Cort, 11.

Res demostra s'utilidat d'una cosa com s'acceptació que merex aquella cosa. Sa gran aceptación qu'han obtinguda ses PLOMES ESTILO GRAFIQUES es es milló elogi que d'elles se pot fé.—A sa tenda d'articles per escriptori y dibux den J. Mir.—Cadena de Cort, n.º 11—n'hi ha per tria de diferentes classes y preus, totes de fabricació acreditada.

La Cartujilla

FÀBRICA DE CERÀMICA

Productora de tota classe d'objectes artísticos

FABRICACIÓ EN GROS DE TOUES REFRACTARIES

ALAMBINS SEGONS MODELOS

FOGANYES GRANS Y PETITES Y DE TOT PREU

FORNS portatils refractaris

aposta per panaderies, confitès, barcos, fondes y cases particulars; amb sa ventatje de podè essè trasladats en mudarse de casa; de 80 centimetros a tres metros cabals de diámetro: de 40 a 400 ptes.

Si volen menjá becoynt o pastes de tota casta, amb un forn d'aqueste vos basta y en deu minuts tot es cuyt.

La Cartujilla

C. de Monserrat y Mauagán

A Son Espanyolet

TINTES per escriure y copiá de ses fábricas de més anomenada.—Impr. den J. Mir.—Cadena de Cort, n.º 11.

Impr. den J. Mir.—Cadena de Cort, 11.